

LähiTapiola Pohjoinen
Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vuosikertomus 2021

LÄHITAPIOLA
Pohjoinen

Toiminta-ajatus, visio ja arvot

LähiTapiolan tehtävänä on auttaa omistaja-asiakkaitaan turvaamaan elämänsä ja liiketoimintaansa. Visionamme on olla paras kumppani elämänturvassa, joka toteutuu omistaja-asiakkaan tilanteeseen nähden oikeana ja riittävänä omaisuuden, terveyden ja talouden turvana. Arvojamme ovat hyvántahtoisuus, intohimo ja rohkeus.

LähiTapiola lyhyesti

LähiTapiola-ryhmä on keskinäinen eli asiakkaiden omistama yhtiöryhmä, joka palvelee henkilö-, maatila-, yrittäjä-, yritys- ja yhteisöasiakkaita. Yhtiöryhmän muodostavat 19 alueellista keskinäistä vakuutusyhtiötä sekä valtakunnalliset LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja LähiTapiola Henkiyhtiö sekä osakeyhtiömuotoiset rahoitusalan ja kiinteistösijoitustoimintaa harjoittavat yhtiöt. LähiTapiolan henkilöstömäärä on noin 3500, josta puolet työskentelee alueyhtiöissä. Omistaja-asiakkaita on 1,6 miljoonaa.

LähiTapiola Pohjoinen

LähiTapiola Pohjoinen on täysin asiakkaidensa omistama, kokonaisvaltaista elämänturvaa tarjoava vahinkovakuutusyhtiö. Henkilö-, maatila- ja yritysasiakkaamme saavat vahinko- ja henkivakuuttamisen sekä sijoittamisen ja säästämisen palvelut henkilökohtaisesti ja paikallisesti. Kumppaneidemme kautta tarjoamme myös työeläke- ja pankkipalvelut. Olemme yksi LähiTapiola-ryhmän itsenäisistä alueyhtiöistä, ja liiketoiminnan mittarein olemme alueyhtiöistä toiseksi suurin. Maantieteellisesti Pohjoinen alueyhtiö kattaa puolet Keski-Pohjanmaan maakunnasta ja suurimman osan Pohjois-Pohjanmaan maakunnasta.

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2021.....	1
1 Avaintiedot.....	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät.....	5
6 LähiTapiola-ryhmän hallinto ja vastuullisuus	6
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	9
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2021.....	10
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Pohjoinen	10
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	29
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	40
Tilinpäätösmerkintä	41
Tilintarkastuskertomus	45
Hallintoneuvoston lausunto.....	49
Hallinto	50
Yhteystiedot	51

Hallituksen toimintakertomus 2021

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Pohjoinen) kotipaikka on Oulu ja y-tunnus 2235550-7. LähiTapiola Pohjoisen toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Pohjoinen kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtyrühmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus 0211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Olemme asiakkaidemme **paras kumppani elämänturvassa**. Tavoittelemme asiakkaidemme tilanteeseen nähden oikeaa ja riittävää terveyden, talouden ja omaisuuden turvaa.
- Vakavaraisuutemme** vahvistui entisestään ja kokonaistulos oli 29,8 miljoonaa euroa (v. 2020 7,5 milj. €). Sekä vakuutus että sijoitustoiminnan tulokset kehittyivät positiivisesti.
- Vahva taloudellinen asemamme luo erinomaisen pohjan omistaja-asiakkaidemme etujen kasvattamiseen ja liiketoimintamme pitkäjänteiseen ja asiakaslähtöiseen kehittämiseen niin henkilö-, yritys- kuin maatalo-asiakkaillemme.
- Panostamme erityisesti tietojärjestelmien kehittämiseen, omistaja-asiakkaidemme tietoturvaan ja tuotekehitykseen.
- Koronapandemian jatkuessa olemme omalta osaltamme edistäneet vakautta ja kriisinkestävyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa.
- LähiTapiola Pohjoinen on **vahinkovakuuttamisessa** markkinajohtaja liikennevakuuttamisessa ja maatilavakuuttamisessa.
- LähiTapiola-rahastojen hallinto siirrettiin S-Pankki Rahastoyhtiö Oy:ltä Seligson & Co:lle 2021 marras-joulukuun aikana. Hallinnon siirto mahdollistaa LähiTapiola-rahastojen kustannustehokkaamman hoitamisen sekä rahastoliiketoiminnan joustavamman kehittämisen.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus

	2021	2020
Vakuutusmaksutulo, milj. eur.	78,5	76,0
Muutos %	3,3	5,1
Kate ennen tasoitusmäärän muutosta, milj. eur.	4,4	1,1
Yhdistetty kulusuhde, % ilman perustekorkokulua	93,0	96,7
Riskisuhde, %	62,1	63,7
Toimintakulusuhde, %	30,9	33,0

Korvaukset ja asiakasedut

	2021	2020
Maksetut korvaukset, milj. eur.	-49,8	-44,7
Omaetu, milj. eur.	6,9	6,0
S-bonus, milj. eur.	2,6	2,5

Tulos ja vakavaraisuus

	2021	2020
Liiketulos, milj. eur.	13,2	6,7
Kokonaistulos, milj. eur.	29,8	7,5
Vakavaraisuussuhde, %	254,2	232,1

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspäämavaatimukseen (Solvensi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkeileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukaudenlukuina on käytetty vuoden 2020 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

Digitaalisen vuorovaikutuksen välineiden ja palvelujen merkitys asiakaskohtaamisissa on korostunut pandemia-aikana. Palvelimme asiakkaitamme strategiamme mukaisesti monikanavaisesti ja panostaen erityisesti digitaalisten kanavien kehittämiseen. Jatkoimme onnistuneesti järjestelmä uudistuksen vaiheittaista käyttöönottoa. LähiTapiola-ryhmän vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistuksella tähtäämme entistä selkeämpiin ja helppokäyttöisempiin vakuutuskokonaisuuksiin ja -palveluihin. TerveysHelppi auttoi chatin ja puhelimen välityksellä asiakkaitamme terveyskysymyksissä.

Ensivakuutuksen maksutulomme oli 78,5 miljoonaa euroa (76,0 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen 3,3 prosenttia.

Vakuutuslajeista maksutulomme kasvoi voimakkaimmin ajoneuvovakuuttamisessa.

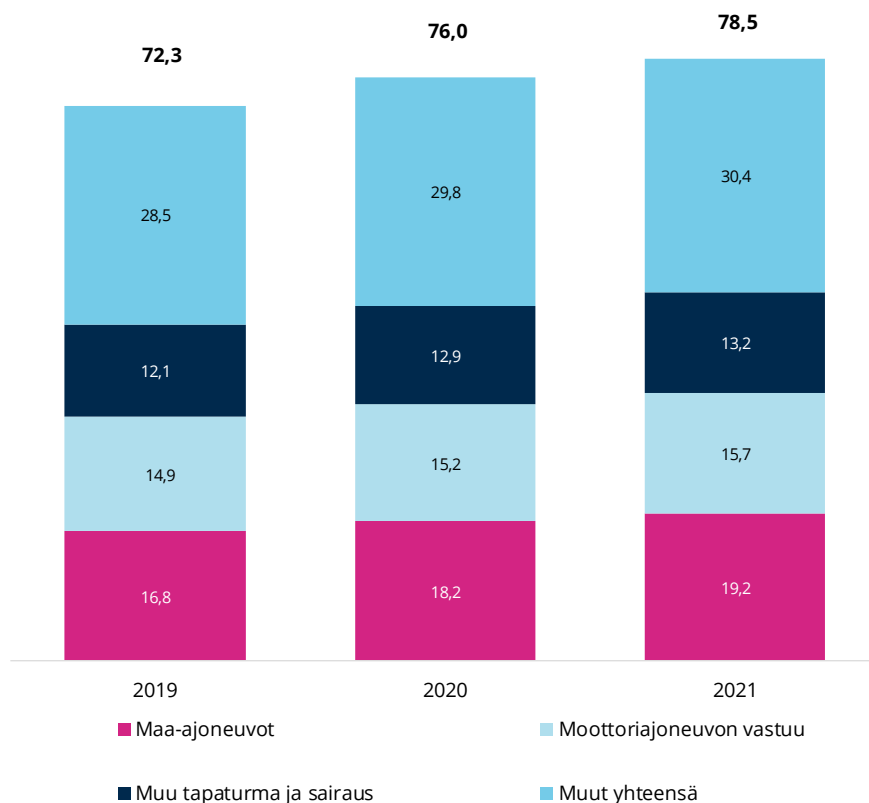
LähiTapiola Pohjoinen on liikennevakuutuksessa 33,2 prosentin (Trafi) markkinaosuudellamme markkinajohtaja. Olemme myös maatilavakuuttamisen markkinajohtaja ja yritysvakuutusten siirtoliikkeessä onnistuimme hyvin.

Korvauksiin koronapandemialla oli edelleen lajikohtaisia seurannaisvaikutuksia. Matkavakuuttamisessa vaikutus näkyi selkeimmin ja sekä korvaukset että myynti pysyivät pandemiaa edeltävää aikaa matalammalla. Toisaalta useissa vakuutuslajeissa korvaushakemusten määrät jo normalisoituivat vuoden 2019 kaltaiseksi.

Erityisesti kesäkuussa Suomeen osui useita suurempia myrskyjä aiheuttaen LähiTapiola Pohjoiselle poikkeuksellisen myrskykorvaushakemusten ja -korvauksien kasvun. Lisäksi yli 100 t€:n palovahingot kasvoivat selvästi edellisestä vuodesta. Muissa vakuutusluokissa vakuutustekninen kate parani edelliseen vuoteen verrattuna.

LähiTapiola Pohjoinen

Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 53,1 miljoonaa euroa (51,6 milj. €) ja **riskisuhteemme** ilman perustekorkokulua 62,1 prosenttia (63,7 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 tuhannen euron suurvahinkoja sattui 6 kappaletta (1 kpl). Bruttokorvausmenomme oli näistä vahingoista 3,4 miljoonaa euroa (0,4 milj. €). Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 49,8 miljoonaa euroa (44,7 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämissä 6,9 miljoonaa euroa (6,0 milj. €) ja S-ryhmän bonuksena 2,6 miljoonaa euroa (2,5 milj. €).

Koronapandemia toi säästöjä osassa kuluryhmiä, kun muun muassa matkustamista ja asiakastapahtumia täytyi rajoitusten vuoksi välttää. Korvaustoiminnan tehokkuuden parantamista jatkettiin automaatiota ja ohjelmistorobotiikkaa kehittämällä. **Toimintakulumme** olivat 23,2 miljoonaa euroa (23,3 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme parani 2,10 prosenttiyksikköä ollen 30,9 prosenttia (33,0 %). **Vakuutustekninen katteemme** ennen tasoitustasoa oli 4,4 miljoonaa euroa (1,1 milj. €). **Yhdistetty kulusuhteemme** ilman perustekorkokulua oli 93,0 prosenttia (96,7 %).

Yhtiömme tulos oli poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta hyvä ja vakavaraisuussuhde säilyi vahvana. Vakuutusmaksutuloon, vakuutusmaksutuottoihin ja korvauskuluihin sisältyy kertaluonteisia eräiä liittyen vastuuvien laskuperusteiden ja -laskentatavan muutoksiin. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Vuosi 2021 käynnistyi toiveikkaissa tunnelmissa taloudessa ja rahoitusmarkkinoilla. Talouskasvu oli vauhdittumassa, pörssit nousussa ja tunnelmat olivat yleisesti korkealla. Vuoden aikana omaisuusluokkien korkeat arvostukset, matalat reaalikorot, inflaation sitkeys ja koronaviruspandemian uudet variantit kasvattivat aika-ajoin epävarmuutta markkinoilla. Osakemarkkinat jaksoivat kuitenkin vahvistua teollisuusmaiden johdolla ja vuodesta muodostui lopulta hyvä sijoitusvuosi. Sen sijaan korkosijoitusten toteutuneet tuotot painuivat valtaosin pakkaselle korkojen nousun myötä. Valuuttamarkkinoilla euro heikkeni dollaria vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten instrumenttien tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit jatkoivat koko vuoden hyvin elvyttävällä linjalla inflaation kiihtymisestä huolimatta. Keskuspankkeja rauhoittaa se, että pidemmän aikavälin inflaatio-odotukset pysyivät hyvin ankkuroituna. Keskustelu inflaation väliaikaisuudesta jatkui koko vuoden. Loppuvuonna Yhdysvaltain keskuspankki Fed ilmoitti aloittavansa poikkeustoimien purkamisen ja ennakoitiin nostavansa ohjauskorkoa vuonna 2022.

Koronapandemia on vaikuttanut korkotason laskuun ja sijoitusmarkkinan heilahteluiden myötä vakuutusyhtiöihin. Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme. Sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme.

Pitkäjänteisellä sijoituspolitiikallamme onnistuimme vuoden 2021 sijoitustoiminnassa hyvin. **Sijoitustoiminnan nettotuottomme** oli 8,8 miljoonaa euroa (5,7 milj. €) parantaen merkittävästi yhtiön tulosta. Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 7,7 prosenttia (2,0 %).

Sijoitustoiminta

	2021	2020
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	7,7	2,0
Korkosijoitukset	0,5	2,1
Osakesijoitukset	15,0	3,3
Kiinteistösijoitukset	3,6	-1,2
Muut sijoitukset	0,0	0,2
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	36,4	34,9
Osakesijoitukset	48,3	48,8
Kiinteistösijoitukset	15,3	16,3
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	351,4	326,7

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 6.10.2021 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tuloskehitys. Luokitus ja näkymä olivat vastaavat kuin edellisvuonna. Standard & Poor's näkee LähiTapiola-ryhmän säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa myös jatkossa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa veloitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitusta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen velvoittaman pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset. Vuotta 2021 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2022 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääoma-vaatimukseen) oli 254,2 prosenttia (232,1 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Koronapandemian vaikutus yhtiömme vakavaraisuuteen on ollut maltillinen. Yhtiömme vakavaraisuus on korkeampi kuin vuoden 2020 lopussa ja korkeampi kuin ennen pandemian alkua. Vuoden 2021 aikana yhtiömme oma varallisuus on kasvanut vakuutustoiminnan tuloksen sekä hyvien sijoitustoiminnan tuottojen ansioista.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla vuoden 2021 aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin vaurauduttiin lisäämällä käteisen määrää ja varmistamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutustuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitaituihin ja jälleenvakuutussuojoihin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekursien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutusallalla samanaikainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliukumet, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

Koronapandemian hallitsemiseksi LähiTapiola-ryhmässä jatkettiin aikaisemmin perustetun erityistilanneryhmän toimintaa. Erityistilanneryhmän tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteen riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnällisistä linjauksista. Erityistilanneryhmän toiminnan avulla tehostettiin riskien ja vaikutusten arviointia sekä poikkeustilanteen johtamista. Koronapandemian aiheuttamissa riskeissä korostuivat mahdolliset vaikutukset henkilöstön ja asiakkaiden terveyteen, operatiivisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen ja vakavaraisuus- ja likviditeettitilanteeseen.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

LähiTapiola-ryhmän varainhoito- ja rahastoyhtiöt muodostavat LähiTapiola Varainhoito Oy -konsernin 1.1.2022 alkaen. Sen emoyhtiö on LähiTapiola Varainhoito ja tytäryhtiöinä Seligson & Co, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito ja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot sekä muut LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon tytäryhtiöt. Konsernina toimiminen tuo säästämisen ja sijoittamisen palveluihin joustavuutta ja synergiahyötyjä sekä varmistaa hyvän asiakaskokemuksen. Omistusosuutemme LähiTapiola Varainhoidosta säilyi ennallaan.

LähiTapiolan alueyhtiöissä ja LähiTapiola Henkiyhtiössä toiminut sijoituspalveluiden myyntiorganisaatio siirtyi LähiTapiola Varainhoitoon 1.1.2022 alkaen. Varainhoito-konserniin keskitetty myyntiorganisaatio tukee elämänturvastrategian kasvutavoitteita ja yhtenäistää LähiTapiola-ryhmän talouden palveluiden asiakaspalvelua.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Näkymät vuodelle 2022 vaihtuivat nopeasti toiveikkuudesta suureen epävarmuuteen Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Sodan suorat vaikutukset vahinkovakuutukseen ovat lyhyellä aikavälillä rajalliset, mutta tilanne on hyvin arvaamaton. Talouspakotteet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epävarmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Sijoitustoiminnan tulosten ennakoita alalla heikentyvän vuodesta 2021. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa.

Pandemia on kiihdyttänyt useita toimintaympäristön muutosvoimia, kuten digitalisaation vauhdittamaa asiakaskäyttäytymisen muutosta ja sen odotetaan jatkuvan edelleen. Vaikeasti ennakoitavissa olevassa toimintaympäristössä omistaja-asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen on entistä tärkeämpää.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutustoiminnan kehitystoimenpiteet kohdistuvat asiakkaidemme elämänturvasta huolehtimisessa odotettavissa oleviin muutostarpeisiin niin tuotevalikoimassa kuin palveluprosesseissa.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Kotimaiset tutkimus- ja ennustelaitokset arvioivat Suomen talouden kasvavan vuonna 2022 keskimäärin 2,7 prosenttia ja vuoden 2023 kasvun odotetaan hidastuvan 1,5 prosenttiin. Venäjän hyökkäys Ukrainaan kasvattaa kasvunäkymään ja inflaatioon liittyviä riskejä. Jatko riippuu sotatoimien kestosta ja talouspakotteiden laajuudesta.

Jo ennen sotaa OECD:n ennakoiden suhdannemittareiden mukaan kansainvälisen talouden nopein kasvuvaihe on takana ja vuonna 2022 kasvun odotetaan laaja-alaisesti hidastuvan. Inflaation sitkeys, rahapolitiikan liian nopeat kiristykset, Kiinan kiinteistösektorin tilanne, omaisuusluokkien kalleus suhteessa omaan historiaansa ja koronaviruspandemian uudet variantit kasvattavat näkymään liittyviä riskejä ja aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla. Yhdysvaltain keskuspankki Fed ennakoi nostavansa ohjauskorkoa useita kertoja vuonna 2022. Myös Euroopan keskuspankki voi joutua nostamaan ohjauskorkoa jo vuonna 2022, mikäli inflaatio ei hidastuisi odotusten mukaisesti. Ukrainan kriisin pitkittyminen voi kuitenkin lykätä koronnostoja.

Näiden lähtökohtien valossa sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus tuloksessamme. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä olemme hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskulkuihin.

6 LähiTapiola-ryhmän hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän konsernirakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyhtyröhmän ylimpänä emoyhtyröksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusala koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Pohjoisen yhtiökokous pidettiin 21.5.2021. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2020, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Tuomo Tamminen (puheenjohtaja), Silja Mikkola (varapuheenjohtaja), Maija Aalto, Ville Bräysy, Paula Haapakoski, Auri Haataja, Merja Hammar, Timo Heikkilä, Kalervo Hihnala, Teijo Hilden, Hanna Honkamäkilä, Sakari Huikuri, Tapio Iinatti, Jari Isotalus, Antti Koistinen, Jukka Koivuoja, Jouni Kos-

kinen, Sirpa Laitinen, Jouni Laukka, Markku Lumiaho, Vesa Nuolioja, Kari Ojala, Juhani Pihlajamaa, Matti Pohjanen, Marko Puhto, Harri Rautio, Antti Rautiola, Antti Sahipakka, Jarmo Sillanpää, Juha Sivonen, Matti Träskelin, Susanna Tuikka, Pentti Vaara ja Jukka Vänntilä.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston henkilövalintoja sekä hallituksen jäsenten valintaa lukuun ottamatta puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, joiden osalta valintaesitykset valmistelee hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat Tuomo Tamminen (puheenjohtaja), Silja Mikkola, Ville Bräysy, Hanna Honkamäkilä ja Jukka Koivuola.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2021 hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Aitamurto, varapuheenjohtajana Virpi Martikainen ja jäseninä Kimmo Hyvärinen (11.11.2021 alkaen), Essi Kiuru, Jussi Patopuro, Kati Peltomaa sekä Mika Kangasniemi (11.11.2021 saakka) ja Marjukka Manninen (11.11.2021 saakka).

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.4 Johtoryhmä

LähiTapiola Pohjoisen johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksen teosta ja täytäntöönpanosta.

LähiTapiola Pohjoisen johtoryhmään kuuluvat Veli Rajakangas (puheenjohtaja), Ilkka Herva, Vesa Riihimäki, Markus Seppänen ja Arto Turunen.

6.2.5 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajana toimii Veli Rajakangas.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuu-sitoumukset”.

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Pohjoisen tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Timo Nummi, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Pohjoinen on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

LähiTapiola Pohjoisen lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Pohjoisen henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 122 (123) henkilöä. Koronapandemiasta huolimatta henkilöstömme on suoriutunut tehtävistään erinomaisesti ja työilmapiirikin on säilynyt hyvänä, josta suurkiitokset koko henkilöstölle!

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmistä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja

arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon vuositulospalkkiointi perustuu yhtiöryhmän ja yhtiöiden tuloksiin vaikuttaviin elementteihin, henkilöstö- ja asiakaskokemukseen sekä kunkin palkkionsaajan oman liiketoimintayksikön ja tehtävän mukaisiin tavoitteisiin. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta, ja ne voivat olla joko tiimi- tai yksilökohtaisia.

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta ja muun ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2021 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkitseminen-lahitapiolassa->.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola turvaa omistaja-asiakkaidensa elämää ja toimintaa ennakkoiden. Vastuullisuutemme perustuu keskinäisyyteen, ja työ konkretisoituu sekä valtakunnallisina että paikallisina tekoina. Tavoitteenamme on asiakkaidemme ja yhteiskunnan turvallisuuden sekä hyvinvoinnin lisääminen.

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuuden tiekartassa määritellyt vastuullisuuden teemat ohjaavat myös LähiTapiola Pohjoisen vastuullisuustyötä. Vastuullisuuden teemamme ovat ennakkoiva elämänturva, henkilöstökokeemus ja työyhteisö, data ja tietoturvallisuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä vastuulliset toimintatavat.

Olemme ryhmänä allekirjoittaneet YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteet: olemme sitoutuneet vastuullisuuden ja kestävän kehityksen edistämiseen kaikessa vakuutustoiminnassamme. Sijoitustoiminnassa huomioimme vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

LähiTapiola Pohjoisessa toteutettiin syksyn aikana Voittajajoukkue 2.0 henkilöstön hyvinvointivalmennus, jossa käytiin läpi koko hyvinvoinnin kokonaisuutta; liikuntaa, ravintoa, mielen hyvinvointia, unta ja palautumista. Fokuksessa oli erityisesti itsetuntemus ja itsensä johtaminen: ymmärrys oman elämän hyvinvointiin vaikuttavista asioista. Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisäksi tavoitteena on vahvistaa sekä yrityskulttuuria sekä yhteisöllisyyttä. Lisäksi otimme käyttöön monipaikkaisen työskentelymallin, jolla haluamme mahdollistaa työskentelyn sekä toimistolla että etätyöpisteessä tavalla, joka tukee kunkin työtehtävää ja roolia.

LähiTapiola Pohjoisen toiminta ja yhteistyö valittujen kumppaneiden kanssa tähtää omistaja-asiakkaidemme, paikallisten yhteisöjen sekä koko yhteiskunnan kestävän hyvinvoinnin rakentamiseen. Olemme vuoden 2021 aikana lahjoittaneet Hyvinvoiva Pohjoinen -lahjoituksia 18 eri kohteelle yhteensä 100 000 euroa mukaan lukien LähiTapiola-ryhmän vastinraha 20 000 euroa, ja jakaneet Nuori Pohjoinen -sponsorointitukea yhteensä 42 eri toimijalle yhteensä 40 000 euroa. Vuoden 2021 aikana lanseeratun Hyvinvoiva Pohjoinen – konseptin lahjoitusten teemoina olivat vapaaehtoinen pelastustyö, mielenterveystyö ja luonnon monimuotoisuutta tukeva työ. Nuori Pohjoinen -sponsorointituet suunnataan vuosittain lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastamiseen. Vastuullisuustyötä toteutetaan lisäksi vuosittain vahingontorjuntatyöllä kuten sammutintarkastuksilla ja hätäensiapukoulutuksilla, henkilökunnan vapaaehtoistyöllä sekä oppilaitosyhteistyöllä. Yhtiö oli myös mukana mahdollistamassa valtakunnallista Pidä huolta -kampanjaa, jossa kerättiin yli miljoona euroa nuorten mielenterveystyöhön.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2021 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen esitys

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Pohjoisen yhtiökokoukselle, että vuoden 2021 tilikauden voitto, 10 525 169,13 euroa, siirretään varmuusrahastoon, josta maksetaan takuupääoman korkona 1 821 537,92 euroa ja siirretään käyttörahastoon 300 000,00 euroa.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oikein taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	95 724 479,40
Pohjarahasto	6 066 454,70
Takuupääoma	23 687 099,06
Varmuusrahasto	64 991 425,64
Käyttörahasto	979 500,00

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2021

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Pohjoinen

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Pohjoinen

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2021	-	31.12.2021	1.1.2020	-	31.12.2020
Vakuutusmaksutuotot							
Vakuutusmaksutulo	1	78 466 546,02			75 969 986,30		
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 559 716,28		75 906 829,74	-4 134 509,52		71 835 476,78
Vakuutusmaksuvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-850 080,00		-850 080,00	-1 213 632,00		-1 213 632,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		-135 111,08		-135 111,08	-20 656,92		-20 656,92
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä				-985 191,08			-1 234 288,92
Vakuutusmaksutuotot yhteensä				74 921 638,66			70 601 187,86
Korvauskulut							
Maksetut korvaukset		-55 525 476,22			-50 143 264,61		
Jälleenvakuuttajien osuus		2 467 717,74		-53 057 758,48	885 810,32		-49 257 454,29
Korvausvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-2 909 985,00		-2 909 985,00	-5 201 068,00		-5 201 068,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		2 834 243,26		2 834 243,26	2 825 324,13		2 825 324,13
Korvausvastuun muutos yhteensä				-75 741,74			-2 375 743,87
Korvauskulut yhteensä				-53 133 500,22			-51 633 198,16
Liikekulut	3			-17 429 273,74			-17 834 449,03
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta				4 358 864,70			1 133 540,67
Tasoitusmäärän muutos							
Kokonaismuutos		0,00		0,00	1 198 408,00		1 198 408,00
Vakuutustekninen kate	2			4 358 864,70			2 331 948,67
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2021	-	31.12.2021	1.1.2020	-	31.12.2020
Vakuutustekninen kate				4 358 864,70			2 331 948,67
Sijoitustoiminnan tuotot	4	12 705 775,89			9 803 490,89		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-3 899 414,27			-4 097 908,48		
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu	4	0,00		8 806 361,62	0,00		5 705 582,41
Muut tuotot	4						
Muut				2 495 747,45			2 615 635,60
Muut kulut	4						
Muut				-2 495 824,78			-2 797 704,45
Voitto varsinaisesta toiminnasta				13 165 148,99			7 855 462,23
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				13 165 148,99			7 855 462,23
Tuloverot							
Tilikauden vero		-2 542 739,55			-1 564 762,23		
Aikaisempien tilikausien verot		-97 240,31			-49 792,77		
Laskennallisen verovelan muutos		0,00		-2 639 979,86	0,00		-1 614 555,00
Tilikauden voitto				10 525 169,13			6 240 907,23

8.2 Tase, LähiTapiola Pohjoinen

VASTAAVAA		31.12.2021	31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	5 514 419,55	5 314 169,27
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		6 070 896,20	6 501 067,35
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		3 775 000,00	3 875 000,00
Lainasaamiset omistusyhteyksyrityksiltä		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyksyrityksissä	7	9 845 896,20	10 376 067,35
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		109 878 001,35	103 266 837,84
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset			
Osakkeet ja osuudet omistusyhteyksyrityksissä		0,00	4 778 697,96
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteyksyrityksiltä		<u>0,00</u>	<u>200 000,00</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7	173 224 085,54	167 287 778,17
Rahoitusmarkkinavälineet		2 887 683,75	1 002 476,21
Muut sijoitukset		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Jälleenvakuutustalletesaamiset		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
		295 835 666,84	286 911 857,53
Saamiset	13		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		15 363 716,18	14 950 541,60
Vakuutusedustajilta		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Jälleenvakuutustoiminnasta		1 999 953,95	554 214,85
Muut saamiset		<u>570 347,84</u>	<u>601 833,54</u>
		17 934 017,97	16 106 589,99
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	8	242 682,20	296 730,41
Muut aineelliset hyödykkeet		293 291,15	327 307,90
Ennakkomaksut		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset		5 287 755,11	6 127 177,57
Muu omaisuus		<u>16 721,15</u>	<u>16 721,15</u>
		5 840 449,61	6 767 937,03
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		26 682,28	39 598,66
Muut siirtosaamiset		<u>514 250,29</u>	<u>548 562,64</u>
		540 932,57	588 161,30
Vastaavaa yhteensä		<u>325 665 486,54</u>	<u>315 688 715,12</u>

VASTATTAVAA		31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		6 066 454,70	6 066 454,70
Takuupääoma		23 687 099,06	23 687 099,06
Muut rahastot		57 267 294,43	51 584 866,60
Tilikauden voitto/tappio		10 525 169,13	6 240 907,23
		<u>97 546 017,32</u>	<u>87 579 327,59</u>
Vakuutustekninen vastuuvélka			
Vakuutusmaksuvastuu		31 578 414,00	30 728 334,00
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	-135 111,08
Korvausvastuu		134 223 059,00	131 313 074,00
Jälleenvakuuttajien osuus		-9 705 902,83	-6 871 659,57
Tasotusmäärä		64 788 599,00	64 788 599,00
		<u>220 884 169,17</u>	<u>219 823 236,35</u>
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	11	0,00	280 816,00
		<u>0,00</u>	<u>280 816,00</u>
Velat	13		
Ensivakuutustoiminnasta		1 355 868,68	1 244 730,83
Jälleenvakuutustoiminnasta		27 352,11	13 033,52
Muut velat		3 408 361,41	4 411 283,71
		<u>4 791 582,20</u>	<u>5 669 048,06</u>
Siirtovelat	13	2 443 717,85	2 336 287,12
Vastattavaa yhteensä		<u><u>325 665 486,54</u></u>	<u><u>315 688 715,12</u></u>

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Pohjoinen

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2021	31.12.2020
Voitto varsinaisesta toiminnasta	13 165 148,99	7 855 462,23
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 060 932,82	2 411 624,79
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	-2 369 595,72	2 636 331,45
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Pakollisten varausten muutos	-280 816,00	35 408,00
Suunnitelman mukaiset poistot	1 083 170,44	920 684,75
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	11 639 330,03	10 004 991,49
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten		
lisäys (-)/vähennys (+)	-1 780 199,25	1 463 009,79
Lyhytaikaisten korottomien velkojen		
lisäys (+)/vähennys (-)	-770 035,13	2 403 996,56
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	9 089 095,65	13 871 997,84
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
Maksetut välittömät verot	-2 639 979,86	-1 614 555,00
Liiketoiminnan rahavirta	6 449 115,79	12 257 442,84
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-6 557 998,44	-14 907 643,27
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 019 510,50	3 854 519,73
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 191 570,91	-1 736 107,94
Investointien rahavirta	-6 730 058,85	-12 789 231,48
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-558 479,40	-1 929 705,34
Rahoituksen rahavirta	-558 479,40	-1 929 705,34
Rahavarojen muutos	-839 422,46	-2 461 493,98
Rahavarat tilikauden alussa	6 127 177,57	8 588 671,55
Rahavarat tilikauden lopussa	5 287 755,11	6 127 177,57

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Pohjoinen

	milj. eur				
	2021	2020	2019	2018	2017
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	13,2	6,7	10,8	10,4	16,4
Kokonaistulos	29,8	7,5	26,5	-0,2	21,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	7,7	2	7,8	-0,4	4,9
Kokonaispääoman tuotto, %	8,4	2,5	8,4	0,3	9,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	122	123	120	116	120
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	122	123	120	116	120
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	78,5	76,0	72,3	68,5	59,1
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	69,8	71,5	71,1	69,8	55,4
Vahinkosuhde, %	70,9	73,1	73,1	72,1	56,8
Liikekulusuhde, %	23,3	25,3	26,7	26,7	26,6
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	93,0	96,7	97,8	96,5	82
Yhdistetty kulusuhde, %	94,2	98,4	99,8	98,8	83,4

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Pohjoinen

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Pohjoinen

1. Vakuutusmaksutulo	2021	2020
Ensivakuutus		
Kotimaasta	78 466 546,02	75 969 986,30
Ensivakuutus yhteensä	78 466 546,02	75 969 986,30
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	78 466 546,02	75 969 986,30
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2021	2020
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	103 239,49	163 884,24
Jakojärjestelmämaksut	2 194 381,19	2 200 115,49
Vakuutusmaksuvero	16 528 386,99	15 773 346,17
Palosuojelumaksu	257 193,59	252 964,21
Liikenneturvallisuusmaksu	156 860,18	152 515,92
Yhteensä	19 240 061,44	18 542 826,03

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2021	13 189 720,96	13 059 177,96	-8 820 126,91	-3 001 022,20	-19 729,60	1 218 299,25
	2020	12 876 112,12	12 642 700,12	-8 956 292,01	-3 030 687,24	-20 370,27	635 350,60
	2019	12 114 111,92	11 785 909,92	-9 131 943,56	-2 936 191,29	-22 463,09	-304 688,02
Moottoriajoneuvon vastuu	2021	15 678 803,90	15 526 071,90	-11 074 057,40	-3 635 544,66	1 468 971,90	2 285 441,74
	2020	15 177 968,59	15 094 817,59	-14 653 747,93	-3 834 486,13	833 463,27	-2 559 953,20
	2019	14 861 163,11	15 251 527,11	-11 768 102,93	-4 126 287,77	-1 357 372,29	-2 000 235,88
Maa-ajoneuvot	2021	19 159 097,49	18 830 794,49	-14 850 380,58	-4 307 601,99	-120 782,79	-447 970,87
	2020	18 150 643,44	17 728 072,44	-14 587 574,11	-4 276 575,59	91 596,40	-1 044 480,86
	2019	16 845 152,51	16 824 889,51	-13 100 162,76	-4 161 618,63	-40 461,25	-477 353,13
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2021	568 666,43	519 004,43	-171 725,27	-119 754,87	-844,09	226 680,20
	2020	490 881,05	477 784,05	-203 267,27	-126 050,10	-798,88	147 667,80
	2019	480 369,28	477 880,28	-186 129,01	-128 307,30	-791,89	162 652,08
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2021	24 763 192,36	24 657 128,36	-20 348 951,75	-5 644 567,36	1 736 978,88	400 588,13
	2020	24 451 030,64	24 063 366,64	-13 688 398,33	-5 803 793,40	-834 925,34	3 736 249,57
	2019	23 411 801,45	23 453 080,45	-14 277 843,13	-6 026 723,11	-773 116,40	2 375 397,81
Vastuu	2021	2 359 101,10	2 329 241,10	-1 419 867,19	-546 940,59	21 491,73	383 925,05
	2020	2 221 331,57	2 190 064,57	-1 388 464,19	-560 832,56	-53 434,17	187 333,65
	2019	2 108 339,11	2 082 957,11	-1 152 288,39	-563 435,93	15 035,85	382 268,64
Oikeusturva	2021	1 840 388,86	1 802 506,86	-1 226 768,38	-421 823,11	0,00	153 915,37
	2020	1 750 462,81	1 725 107,81	-1 239 491,23	-432 955,37	0,00	52 661,21
	2019	1 665 476,17	1 652 295,17	-1 191 949,53	-444 426,66	0,00	15 918,98
Muut	2021	907 574,92	892 540,92	-523 583,74	-196 612,52	-34 358,83	137 985,83
	2020	851 556,08	834 441,08	-627 097,54	-202 776,62	-25 855,02	-21 288,10
	2019	802 793,91	788 880,91	-538 874,06	-208 266,80	-25 569,86	16 170,19
Ensivakuutus yhteensä	2021	78 466 546,02	77 616 466,02	-58 435 461,22	-17 873 867,30	3 051 727,20	4 358 864,70
	2020	75 969 986,30	74 756 354,30	-55 344 332,61	-18 268 157,01	-10 324,01	1 133 540,67
	2019	72 289 207,46	72 317 420,46	-51 347 293,37	-18 595 257,49	-2 204 738,93	170 130,67
Yhteensä	2021	78 466 546,02	77 616 466,02	-58 435 461,22	-17 873 867,30	3 051 727,20	4 358 864,70
	2020	75 969 986,30	74 756 354,30	-55 344 332,61	-18 268 157,01	-10 324,01	1 133 540,67
	2019	72 289 207,46	72 317 420,46	-51 347 293,37	-18 595 257,49	-2 204 738,93	170 130,59
Tasotusmäärän muutos	2021						0,00
	2020						1 198 408,00
	2019						1 178 119,00
Vakuutustekninen kate	2021						4 358 864,70
	2020						2 331 948,67
	2019						1 348 249,59

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2021	2020
Maksetut korvaukset	5 742 524,66	5 440 716,69
Liikekulut	17 429 273,74	17 834 449,03
Sijoitustoiminnan hoitokulut	525 063,75	474 548,83
Muut kulut	2 479 926,08	2 735 002,70
Yhteensä	26 176 788,23	26 484 717,25

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2021	2020
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	2 715 562,15	3 323 760,39
Muut vakuutusten hankintamenot	6 368 223,83	6 388 511,30
	9 083 785,98	9 712 271,69
Vakuutusten hoitokulut	5 592 729,52	5 605 714,78
Hallintokulut	3 197 351,80	2 950 170,54
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-444 593,56	-433 707,98
<i>Yhteensä</i>	<u>17 429 273,74</u>	<u>17 834 449,03</u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	7 271 888,24	7 282 297,54
Eläkekulut	1 601 852,10	1 420 267,35
Muut henkilösivukulut	262 662,78	260 263,25
<i>Yhteensä</i>	<u>9 136 403,12</u>	<u>8 962 828,14</u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	442 549,03	408 102,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta ja sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	119 600,00	98 400,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	68 550,00	58 150,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	122	123
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2021	2020
Tilintarkastus	8 371,17	7 906,18
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin 2 kohdassa		
Muut palvelut	2 708,16	4 801,70
<i>Yhteensä</i>	<u>11 079,33</u>	<u>12 707,88</u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2021	2020
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	3 812 881,67	3 217 387,35
<i>Yhteensä</i>	3 812 881,67	3 217 387,35
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Korkotuotot	1 810,00	-12 695,63
<i>Yhteensä</i>	1 810,00	-12 695,63
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Korkotuotot	140 710,69	141 123,22
Muut tuotot	101 596,63	118 209,68
<i>Yhteensä</i>	242 307,32	259 332,90
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	81,24	102,27
Muut tuotot	481 554,67	445 726,18
<i>Yhteensä</i>	481 635,91	445 828,45
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	994 984,46	933 383,53
Korkotuotot	101 010,92	141 057,87
Muut tuotot	865 135,40	728 617,51
<i>Yhteensä</i>	1 961 130,78	1 803 058,91
Yhteensä	6 499 765,68	5 712 911,98
Arvon alentumisten palautukset	2 815 520,46	-70 380,11
Myyntivoitot	3 390 489,75	4 160 959,02
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	12 705 775,89	9 803 490,89
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	-370 091,60	-380 471,12
Muut yritykset	-605 610,33	-488 628,52
<i>Yhteensä</i>	-975 701,93	-869 099,64
Kulut muista sijoituksista	-310 083,44	-273 621,48
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyritykset	-15 046,31	0,00
Muut yritykset	222 106,25	-57 326,67
<i>Yhteensä</i>	207 059,94	-57 326,67
Yhteensä	-1 078 725,43	-1 200 047,79
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-445 924,74	-2 565 951,34
Rakennusten suunnitelmapoistot	-3 784,85	-25 470,06
<i>Yhteensä</i>	-449 709,59	-2 591 421,40
Myyntitappiot	-2 370 979,25	-306 439,29
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-3 899 414,27	-4 097 908,48
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonnäkökohtia ja niiden oikaisua	8 806 361,62	5 705 582,41
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	8 806 361,62	5 705 582,41

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2021	2020
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	2 464 857,58	2 578 168,73
Muut tuotot	30 889,87	37 466,87
Yhteensä	2 495 747,45	2 615 635,60
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-2 479 926,08	-2 735 002,70
Muut kulut	-15 898,70	-62 701,75
Yhteensä	-2 495 824,78	-2 797 704,45

Taseen liitteet, LähiTapiola Pohjoinen

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero sekä ei-suojaavien johdannaisten arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2021 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösisjoitukset			
Kiinteistöt	138 353,02	138 353,02	180 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	2 934 900,00	2 934 900,00	3 746 416,00
Muut kiinteistöosakkeet	2 997 643,18	2 997 643,18	3 002 000,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 775 000,00	3 775 000,00	3 775 000,00
	9 845 896,20	9 845 896,20	10 703 416,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	109 878 001,35	109 878 001,35	118 905 810,86
	109 878 001,35	109 878 001,35	118 905 810,86
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	173 224 085,54	173 224 085,54	213 568 136,49
Rahoitusmarkkinavälineet	2 887 683,75	2 887 683,75	2 883 459,16
	176 111 769,29	176 111 769,29	216 451 595,65
	295 835 666,84	295 835 666,84	346 060 822,51
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			-1 106,90
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			50 225 155,67

Sijoitukset	Jäljellä oleva hankintameno	2020	
		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	142 137,87	142 137,87	180 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	3 038 900,00	3 038 900,00	3 752 126,00
Muut kiinteistöosakkeet	3 320 029,48	3 320 029,48	3 380 000,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 875 000,00	3 875 000,00	3 875 000,00
	10 376 067,35	10 376 067,35	11 187 126,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	103 266 837,84	103 266 837,84	108 391 698,61
	103 266 837,84	103 266 837,84	108 391 698,61
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	4 778 697,96	4 778 697,96	4 778 697,96
Rahoitusmarkkinavälineet	200 000,00	200 000,00	200 000,00
	4 978 697,96	4 978 697,96	4 978 697,96
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	167 287 778,17	167 287 778,17	195 057 210,05
Rahoitusmarkkinavälineet	1 002 476,21	1 002 476,21	846 056,01
	168 290 254,38	168 290 254,38	195 903 266,06
	286 911 857,53	286 911 857,53	320 460 788,63
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			-1 047,78
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			33 548 931,10

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2021	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	7 289 233,50	3 875 000,00
Vähennykset	-144 000,00	-100 000,00
Hankintameno 31.12.	7 145 233,50	3 775 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	-40 688,11	
Tilikauden poistot	-3 784,85	
Kertyneet poistot 31.12.	-44 472,96	
Arvon alentumiset 1.1.	-747 478,04	
Tilikauden arvonalentumiset	-282 386,30	
Arvon alentumiset 31.12.	-1 029 864,34	
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 070 896,20	3 775 000,00
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:		
Jäljellä oleva hankintameno	2 687 519,60	
Kirjanpitoarvo	2 687 519,60	
Käypä arvo	3 088 048,92	

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisy yrityksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2021	2020
Hankintameno 1.1.	104 617 326,72	107 344 273,79
Lisäykset	10 051 988,75	12 474 544,13
Vähennykset	-3 605 017,10	-15 201 491,20
Hankintameno 31.12.	111 064 298,37	104 617 326,72
Arvon alentumiset 1.1.	-1 350 488,88	-1 194 650,56
Tilikauden arvonalentumiset	-5 202,41	-162 111,51
Arvon alentumisten palautukset	169 394,27	6 273,19
Arvon alentumiset 31.12.	-1 186 297,02	-1 350 488,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	109 878 001,35	103 266 837,84
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisy yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	7 212 509,44	7 212 509,44
Vähennykset	-7 212 509,44	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	7 212 509,44
Arvon alentumiset 1.1.	-2 433 811,48	-2 487 094,26
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	2 433 811,48	0,00
Arvon alentumisten palautukset	0,00	53 282,78
Arvon alentumiset 31.12.	0,00	-2 433 811,48
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	4 778 697,96
Omistusyhteisyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisy yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	200 000,00	200 000,00
Vähennykset	-33 333,33	0,00
Siirrot erien välillä	-166 666,67	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	200 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	200 000,00
Yhteensä	109 878 001,35	108 245 535,80

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3) Espoo	3,1	619 142 147,50	67 433 907,29
LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy -konserni	3) Espoo	1,6	12 103 179,31	1 023 089,89
LähiTapiola Omaisuudenhoito Holding Oy	3) Espoo	1,6	47 816 920,95	4 308 635,75
LähiTapiola Palvelut Oy	3) Espoo	1,4	11 803 007,59	-1 052 667,31
LähiTapiola Rahoitus Oy	3) Espoo	3,1	93 459 785,41	8 255 356,01
LähiTapiola Varainhoito Oy	3) Espoo	1,6	20 753 834,89	-1 842 671,70
Yhteensä			805 078 875,65	78 125 649,93

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky -konserni	3)	Espoo	3,8	18 848 915,85	278 402,74
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3)	Espoo	7,1	23 166 945,93	1 361 901,31
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3)	Espoo	5,4	14 179 301,73	286 059,66
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3)	Espoo	3,9	483,21	27,32
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Espoo	3,9	103 344 430,92	23 433 773,61
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3)	Espoo	3,4	174 880 890,25	14 570 441,01
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Espoo	3,8	104 496 644,42	23 353 900,95
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3)	Espoo	2,2	81 694 116,39	1 519 980,69
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Espoo	5,0	362 597 436,67	2 633 633,60
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3)	Espoo	6,6	127 665,92	4 966,26
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Espoo	6,6	43 966 840,27	2 866 840,19
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Espoo	8,1	9 555 451,63	445 532,84
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3)	Espoo	3,3	176 798 100,20	7 858 123,63
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3)	Espoo	2,4	71 429 555,04	-81 563,10
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3)	Espoo	9,8	181 900 037,61	6 451 781,94
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3)	Espoo	6,2	608 100 254,02	3 469 057,27
Yhteensä				1 975 087 070,06	88 452 859,92

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 3 (3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 1 (1).

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportioijalle omistusyhteysyritys.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportioijalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.3 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Sijoitusrahastot					
Amundi ETF MSCI EM Asia UCITS ETF			637 619,61	797 657,31	Ranska
BNP Paribas FPS FPE			878 669,40	881 628,36	Ranska
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			4 708 964,96	4 708 964,96	Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa ESG			10 983 300,47	15 878 725,90	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF High Yield ESG			11 721 975,82	12 170 364,11	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko ESG			7 712 163,63	7 712 163,63	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina ESG			13 868 020,85	14 243 820,85	Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG			3 488 221,26	6 797 496,76	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A			5 344 824,25	7 532 954,59	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Markkina A			6 661 665,79	8 519 703,31	Suomi
LähiTapiola High Yield A			11 212 443,92	13 328 256,80	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A			1 423 370,95	2 388 247,63	Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A			1 478 148,26	2 881 795,70	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A			1 981 624,87	3 007 569,08	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			7 732 486,48	8 106 163,06	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A			6 151 862,61	6 328 934,91	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A			1 822 433,50	3 470 343,25	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A			4 342 652,29	5 009 348,49	Suomi
LähiTapiola Kuluttaja ESG A			1 106 859,82	1 852 731,42	Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A			2 506 288,57	2 511 920,92	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A			5 119 882,97	5 273 067,50	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A			7 487 207,14	8 759 616,34	Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A			3 418 149,86	5 503 530,76	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A			6 427 320,69	6 853 828,86	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A			4 832 178,77	5 233 249,61	Suomi
LähiTapiola Suoja A			3 384 968,54	3 959 637,64	Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A			1 258 333,29	4 094 891,94	Suomi
LähiTapiola USA Markkina A			2 284 536,43	4 539 158,05	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A			15 605 249,98	18 496 310,48	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			4 437 340,16	5 368 523,88	Irlanti
Seligson OMX Helsinki 25 -indeksiosuus			505 694,48	1 255 288,00	Suomi
S-Pankki Fenno Osake			1 099 392,10	2 120 981,56	Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake			2 149 369,47	3 102 086,11	Suomi
Muut			556 308,90	774 738,92	
Yhteensä			164 329 530,09	203 463 700,69	
Pääomasijoitusrahastot					
DEAS Property Fund Finland I Ky			770 320,39	770 320,39	Suomi
Fundu Fund Ky			500 000,00	518 126,75	Suomi
ICECAPITAL Residential Property Fund I Ky			950 131,23	1 317 488,11	Suomi
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky			2 282 789,53	2 975 625,55	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky			3 674 577,00	3 674 577,00	Suomi
Muut			716 737,31	848 298,00	
Yhteensä			8 894 555,46	10 104 435,80	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä			173 224 085,55	213 568 136,49	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset**2021**

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	8 117 041,84	1 132 384,00	1 354 665,98
Lisäykset	885 922,80	312 819,00	26 845,86
Siirrot erien välillä	1 042 765,00	-1 042 765,00	0,00
Hankintameno 31.12.	10 045 729,64	402 438,00	1 381 511,84
Kertyneet poistot 1.1.	-3 935 256,57	0,00	-1 057 935,57
Tilikauden poistot	-998 491,52	0,00	-80 894,07
Kertyneet poistot 31.12.	-4 933 748,09	0,00	-1 138 829,64
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 111 981,55	402 438,00	242 682,20

9. Oman pääoman muutokset ja arvonnkorotusrahaston erittely**9.1 Oman pääoman muutokset**

	1.1.2021	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2021
Pohjarahasto	6 066 454,70	0,00	0,00	6 066 454,70
Takuupääoma	23 687 099,06	0,00	0,00	23 687 099,06
Varmuusrahasto	51 125 366,60	5 940 907,23	-478 479,40	56 587 794,43
Käyttörahaso	459 500,00	300 000,00	-80 000,00	679 500,00
Tilikauden voitto	6 240 907,23	10 525 169,13	-6 240 907,23	10 525 169,13
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	87 579 327,59	16 766 076,36	-6 799 386,63	97 546 017,32

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista**31.12.2021**

Tilikauden voitto	10 525 169,13
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	56 587 794,43
Käyttörahaso	679 500,00
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	67 792 463,56

10. Korvausvastuu**2021****2020****Korvausvastuun riittävyys**

Muu tapaturma ja sairaus	241 505,78	439 450,88
Moottoriajoneuvon vastuu	-253 884,61	-1 364 559,22
Maa-ajoneuvot	1 021 604,15	607 034,17
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	46 473,92	52 102,53
Palo- ja muu omaisuusvahinko	1 971 428,22	1 151 893,65
Vastuu	276 077,26	115 865,62
Oikeusturva	-400 911,04	-351 633,69
Muut	118 255,25	-139 627,91
	3 020 548,93	510 526,03

11. Muut pakolliset varaukset**2021****2020**

Keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraus	0,00	280 816,00
	0,00	280 816,00

12. Laskennalliset verovelat**2021****2020**

Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana

2 468 200,00	1 629 250,00
<u>2 468 200,00</u>	<u>1 629 250,00</u>

13. Saamiset ja velat**13.1 Saamisten erittely****2021****2020****Saamiset saman konsernin yrityksiltä**

Muut saamiset

89 312,14	8 043,17
<u>89 312,14</u>	<u>8 043,17</u>

13.2 Velkojen erittely**2021****2020****Velat saman konsernin yrityksille**

Ostovelat

491 467,00

454 226,00

Muut velat

219 381,30

235 721,70

<u>710 848,30</u>	<u>689 947,70</u>
-------------------	-------------------

13.3 Siirtovelkojen erittely**2021****2020**

Velat henkilöstölle

1 748 365,96

1 837 422,69

Muut siirtovelat

695 351,89

498 864,43

<u>2 443 717,85</u>	<u>2 336 287,12</u>
---------------------	---------------------

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

14.1 Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

	2021	2020
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	148 808,00	144 931,00
Seuraavina vuosina maksettava määrä	496 399,00	578 127,00
	<u>645 207,00</u>	<u>723 058,00</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	-909 159,37	-794,07
Yhteistoimintayritykset	-1 149 261,87	903 615,99
	<u>-2 058 421,24</u>	<u>902 821,92</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	41 315 064,70	40 798 941,88
	<u>41 315 064,70</u>	<u>40 798 941,88</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	53 711 115,69	53 272 351,37
Merkintäsitoumukset	350 294,60	0,00
	<u>54 061 410,29</u>	<u>53 272 351,37</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

15. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 14.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Pohjoinen

TULOSANALYYSI

	2021	2020	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	74 922	70 601	4 320	6,1 %
Korvauskulut	-53 134	-51 633	-1 500	2,9 %
Liikekulut	-17 429	-17 834	405	-2,3 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	4 359	1 134	3 225	284,5 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	8 806	5 706	3 101	54,3 %
Muut tuotot ja kulut	0	-182	182	-100,0 %
Liikevoitto	13 165	6 657	6 508	97,8 %
Tasoitusmäärän muutos	0	1 198	-1 198	-100,0 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	13 165	7 855	5 310	67,6 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	-2 640	-1 615	-1 025	63,5 %
Kauden voitto	10 525	6 241	4 284	68,6 %
Liikevoitto	13 165	6 657	6 508	97,8 %
Arvostuserojen muutos	16 676	795	15 881	1997,6 %
Kokonaistulos	29 841	7 452	22 389	300,4 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2021

	Perusjakauma				Riskijakauma		
	31.12.2021		31.12.2020		31.12.2021		31.12.2020
	milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	128,0	36,4	114,0	34,9	128,0	36,4	34,9
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	120,1	34,2	102,5	31,4	120,1	34,2	31,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	7,9	2,2	11,5	3,5	7,9	2,2	3,5
Osakesijoitukset yhteensä	169,6	48,3	159,5	48,8	169,6	48,3	48,8
Noteeratut osakkeet ³⁾	78,3	22,3	73,1	22,4	78,3	22,3	22,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	85,0	24,2	77,5	23,7	85,0	24,2	23,7
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	6,3	1,8	8,9	2,7	6,3	1,8	2,7
Kiinteistösijoitukset yhteensä	53,9	15,3	53,1	16,3	53,9	15,3	16,3
Suorat kiinteistösijoitukset	10,7	3,0	11,2	3,4	10,7	3,0	3,4
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	43,2	12,3	42,0	12,8	43,2	12,3	12,8
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	351,4	100,0	326,7	100,0	351,4	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	351,4	100,0	326,7	100,0	351,4	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,4

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.
- 9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.
- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
- 10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2021

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
			2021	2020	2019	2018	2017
	milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	0,6	124,4	0,5	2,1	5,4	-2,1	3,7
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	-100,0	8,5	8,6
Joukkovelkakirjalainat	0,6	112,1	0,5	2,3	6,6	-2,3	4,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	0,0	12,3	0,0	0,2	1,0	-0,2	0,3
Osakesijoitukset yhteensä	23,2	154,4	15,0	3,3	13,1	-0,7	8,2
Noteeratut osakkeet ³⁾	16,6	66,8	24,9	4,2	26,4	-5,6	10,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	6,1	78,8	7,8	2,7	4,0	4,9	3,7
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,4	8,8	4,8	2,0	8,0	0,1	3,0
Kiinteistösijoitukset yhteensä	1,9	52,4	3,6	-1,2	1,8	4,4	3,0
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,3	11,1	-2,4	-0,2	1,2	0,3	-3,1
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2,2	41,3	5,3	-1,4	1,9	5,5	5,4
Muut sijoitukset	-0,2	0,0	0,0	0,2	-3,4	-1,3	3,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	-0,2	0,0	0,0	0,2	-3,4	0,0	3,3
Sijoitukset yhteensä	25,5	331,2	7,8	2,2	8,1	-0,4	5,2
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	25,5	331,2	7,7	2,0	7,8	-0,4	4,9

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Pohjoinen) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvo-
vien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen peruseräparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonnalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulosvaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonnalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuk-
sien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään ta-
seen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavä-
lineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitus-
markkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi
rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintameno li-
säykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu.
Muista syistä aiheutuneet arvonnalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhem-
min noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoon saakka.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia käytetään ensisijaisesti sijoitussalkkujen suojaukseen. Kirjanpidollisesti johdannaisia kuitenkin käsitellään pääasiassa ei-suojaavina, vaikka johdannaiset toimivat tehokkaina suojauksina.

Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Ei-suojaavat sopimukset

Ei-suojaaavan tai ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Suojauslaskennan soveltaminen

Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisen negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonnousu kattaa sen. Se osa johdannaisen negatiivisesta arvonmuutoksesta, joka ylittää suojattavan kohteen arvonnousun, kirjataan kuluksi. Johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus kirjataan tuotoksi suojattavasta tase-erästä kuluksi kirjattuun määrään asti. Jos suojattavasta tase-erästä ei tuloslaskelmaan kirjata arvonmuutosta, ei suojaavasta sopimuksesta kirjata arvostus-tuottoa tai -kuluja.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarviointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppaa- arvomenetelmällä. Toimitilakoh- teiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikois- kohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuok- rataalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutus- korvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistö- arvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsi- jan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käy- pänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pää- omasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota ra- haston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoaajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja liiketilat 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten peruseräparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonnkorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseeseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuuvélka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja-saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jakotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja-saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL –vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta. Muiden johtajien eläkeikä/eroamisikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuuvetka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleen-vakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoituserä. Tasoituserä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvetlan riittävyys myös silloin, kun vastuuvetkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoituserälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemutoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,5 (vuoden 2020 tilinpäätöksessä 1,0) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemutoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssikuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatomisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvetlan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa muutettiin vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä laskuperustekoroon muutos lisäsi yhtiön korvausvastuun määrää 9,1 miljoonalla eurolla. Laskuperustekoroon laskun taustalla on ennen kaikkea viime vuosina yleisesti madaltunut korkotaso. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyy kertaluonteisena korvausvastuun laskuna. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos vähensi korvausvastuun määrää 3,6 miljoonalla eurolla.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2020 1,2 prosentista 1,0 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä laskuperustekoroon muutos lisäsi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 3,7 miljoonalla eurolla. Lisäksi laskuperusteisiin tehtiin muita vähäisempiä tarkennuksia.

.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Vakuutustekninen tulos ennen tasoitusmäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio
+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa
+ Arvonmuutokset kirjanpidossa
+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakaumassa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisäämiset, kauppahintasaamiset ja –velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ & + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ & + \text{Perustekorkokulu} \\ & + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ & \quad \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ = & \frac{\text{Taseen loppusumma}}{\text{+ Sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \end{aligned}$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde

Vahinkosuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhde + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja, ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut + Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

9.4 Riskienhallinnan liitetiedot

9.4.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakkoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Tarkasteluvuoden aikana ryhmän riskienhallinnan periaatteita on täydennetty kestävyysriskien hallinnan osalta. Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus. Kestävyysriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta, jonka vuoksi niiden kartoitus on kytketty säännöllisesti toteuttavien liiketoiminnan riskikartoitusten yhteyteen.

9.4.1.1 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä. Hallitus on perustanut erillisen Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. avustaa hallitusta riskienhallintaan liittyvissä asioissa.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallitusta liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkovakuutuksen hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa.

9.4.1.2 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllillä täsmäytysrutiineilla, kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

9.4.2 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Ryhmän vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit, henkivakuutustoiminnan riskit ja sijoitusriskit.

9.4.2.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitauteihin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvalltuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski, pitkäikäisyysriski ja ammattitautiriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirrallaan pitkäkestoisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja **pitkäikäisyysriski** koskevat lähinnä liikenne- ja työtapaturmavakuutuksen pitkäkestoisia eläke-muotoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Ammattitautiriski koskee ainoastaan työtapaturmavakuutusta. Ammattitautilla tarkoitetaan ammattitautilain mukaisesti työsuhteeseen liittyvää terveydellistä haittaa, joka syntyy yleensä pitkäkestoisen altistumisen seurauksena fyysisestä, kemiallisesta tai biologisesta tekijästä ja ilmenee usean vuoden kuluttua itse altistumisesta. Ammattitautiriski toteutuu, mikäli ammattitautia ilmenee odotettua enemmän, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määräytymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (0,5 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisai- kana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määräytymisperiaatteiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokkakohtaisten kertomien avulla. Eläkehuotoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021 kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli ja syntymävuosi. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudattaen tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varaamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutussuojien liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutussuojan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutussuojien liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutussuojien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutussuojia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutuskannan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulaatio sekä vakavaraisuusasema. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokkakohtaiset omapidätyksrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuuttajiksi hyväksytään vain luottoluokituksestaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutussuojat hankitaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutussopimuksiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

9.4.3 Sijoitusriskit

Sijoitusriskeiksi luetaan markkinariskit, luotto- ja vastapuoliriskit sekä likviditeettiriskit. Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiliteetti) muutoksista. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, johdannaisopimuksen, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, sijoitusomaisuuden strategisen allokaation vaihteluvälineen sekä sijoitusriskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat. Suunnitelmassa kuvataan sijoitusriskien ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Taseenhallintatoiminto valmistelee yhtiön hallitukselle ehdotuksen strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvälin luonteen ja rakenteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksilla ja taseeseen kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markkinaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyvityspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Riskienhallintatoiminto vastaa sijoitusriskien valvonnasta ja sijoitustoiminnan raportoinnista. Sijoitusriskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II-vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja sijoitusriskien ottoa koskevilla rajoitteilla ja riittävällä hajautuksella. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla tai ne suojataan kokonaan tai osittain johdannaisinstrumentteja käyttäen.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä valolla vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja sijoitusriskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä sijoitusriskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä sijoitusriskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäisessä sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

9.4.4 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenettelyllä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistutaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

9.4.5 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Oulussa 2. päivänä maaliskuuta 2022

Juha Aitamurto
Hallituksen puheenjohtaja

Virpi Martikainen

Kimmo Hyvärinen

Essi Kiuru

Jussi Patopuro

Kati Peltomaa

Veli Rajakangas
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 21. päivänä maaliskuuta 2022

KPMG Oy Ab

Timo Nummi

KHT

Allekirjoitustositte

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2022-03-02 15:13:36 (EET)

Tarkistuskoodi: PEMZW8K6FP1BMVZFT27MO7UGXUSH822EZT
UCI0DMVYN9KIN4K3O167U0ANTG69KEFLTCEUWYW4KKCB24YZWI
GUNX97Q5JULW3QUWQRTKI65HETN052IY01QTS0HWGP

 LähiTapiola Pohjoinen Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021.pdf (43 sivua)

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Nimi: Jussi Patopuro
Rekisteröity koko nimi: Jussi Sakari Patopuro

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Jussi Sakari Patopuro

Allekirjoitettu 2022-03-02 09:54:49 (EET)

Nimi: Kati Maria Peltomaa
Rekisteröity koko nimi: Kati Maria Peltomaa

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Kati Maria Peltomaa

Allekirjoitettu 2022-03-02 09:55:34 (EET)

Nimi: ESSI HELENA KIURU
Rekisteröity koko nimi: Essi Helena Kiuru

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Essi Helena Kiuru

Allekirjoitettu 2022-03-02 09:56:48 (EET)

Nimi: Virpi Martikainen
Rekisteröity koko nimi: Virpi Hannele Martikainen

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Virpi Hannele Martikainen

Allekirjoitettu 2022-03-02 10:00:23 (EET)

Nimi: VELI JUHANI RAJAKANGAS
Rekisteröity koko nimi: Veli Juhani Rajakangas

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Veli Juhani Rajakangas

Allekirjoitettu 2022-03-02 13:15:01 (EET)

Nimi: Juha Aitamurto
Rekisteröity koko nimi: Juha Olavi Aitamurto

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Juha Olavi Aitamurto

Allekirjoitettu 2022-03-02 13:31:04 (EET)

Nimi: Kimmo Antero Hyvärinen
Rekisteröity koko nimi: Kimmo Antero Hyvärinen

Allekirjoituksen tyyppi: Sähköinen allekirjoitus
Tunnistamistapa: Vahva
Varmenteen haltija: Platform of Trust Oy
Varmenteen liikkeellelaskija: Digi- ja väestötietovirasto

Kimmo Antero Hyvärinen

Allekirjoitettu 2022-03-02 15:13:36 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Kevyt – Käyttäjä on tunnistettu sähköpostin varmennuksen kautta joko SignSpace-tilin rekisteröimisen yhteydessä tai tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä käyttäjän sähköpostiosoitteeseen lähetetyn kertakäyttöisen koodin avulla.

Vahva – Käyttäjä on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä seuraavasti:

(a) allekirjoittaja on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä, tai

(b) allekirjoittaja on rekisteröitynyt SignSpace-käyttäjä, joka allekirjoittaa kehittyneellä sähköisellä allekirjoituksella (AES) käyttäen henkilökohtaista AES-varmennetta, Henkilö on kirjautunut palveluun SignSpace-tunnuksillaan ja hänen henkilöllisyytensä on varmistettu vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmällä AES-varmenteen haun yhteydessä.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkistamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonsisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja niitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja niihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2022-03-21 16:04:25 (EET)

Tarkistuskoodi: XTF5YAJ7HD544IKZLIH5KLMKUYDAFB824RZCSD
546MWLZ1CDHVKEQP0UPY6KYOEO49LCUUU2NNV0EK1XNP6K2J
B676W7DRJ9GY4HTOXADTRXF2V1XXS3R5U2GMGZKAR

 LähiTapiola Pohjoinen Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021_allekirjoitettu.pdf (45 sivua)

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Nimi: **Timo Nummi**
Rekisteröity koko nimi: **Timo Erkki Nummi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Vahva**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo Erkki Nummi

Allekirjoitettu 2022-03-21 16:04:25 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Kevyt – Käyttäjä on tunnistettu sähköpostin varmennuksen kautta joko SignSpace-tilin rekisteröimisen yhteydessä tai tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä käyttäjän sähköpostiosoitteeseen lähetetyn kertakäyttöisen koodin avulla.

Vahva – Käyttäjä on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä seuraavasti:

(a) allekirjoittaja on tunnistettu vahvan tunnistamisen menetelmällä tämän allekirjoitustapahtuman yhteydessä, tai

(b) allekirjoittaja on rekisteröitynyt SignSpace-käyttäjä, joka allekirjoittaa kehittyneellä sähköisellä allekirjoituksella (AES) käyttäen henkilökohtaista AES-varmennetta. Henkilö on kirjautunut palveluun SignSpace-tunnuksillaan ja hänen henkilöllisyytensä on varmistettu vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmällä AES-varmenteen haun yhteydessä.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivulle ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 2235550-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 29–30)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varalisuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenuon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvoihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritelty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvulka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 32)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvulka on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuvulan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuotoisissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvulan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotteen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke- ja vahinkovahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivaruksen ja korvauskäsittelyvarauksen laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjallisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 9 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 21. maaliskuuta 2022

KPMG OY AB

Timo Nummi
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2021 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus tuloksen käsittelemisestä hyväksytään.

Oulussa 12. päivänä huhtikuuta 2022

Tuomo Tamminen

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallinto

Hallintoneuvoston jäsenet

Nimi	Ammatti	Paikkakunta	Eroavuorossa	Jukka Vänttilä	Lehtori	Haukipudas	2023
Hanna Honkamäkilä	Kansainvälisten asioiden päällikkö	Jääli	2022	Maija Aalto	Sairaanhoitaja	Kempele	2024
Sakari Huikuri	Toimitusjohtaja	Oulu	2022	Ville Bräysy	Opintopäällikkö	Tyrnävä	2024
Tapio Linatti	Vankilanjohtaja	Oulu	2022	Paula Haapakoski	Sairaala-apteekkari	Ylivieska	2024
Sirpa Laitinen	Järjestöagrologi	Kärsämäki	2022	Auri Haataja	Lastensuojelun sosiaalityöntekijä	Pudasjärvi	2024
Jouni Laukka	Toimitusjohtaja	Nivala	2022	Timo Heikkilä	LKV, AKA	Toholampi	2024
Markku Lumiaho	Maanviljelijä	Vihanti	2022	Jouni Koskinen	Tarhaaja	Kaustinen	2024
Silja Mikkola	Agronomi	Kannus	2022	Harri Rautio	Myyjä	Kempele	2024
Vesa Nuolioja	Johtaja	Oulu	2022	Jarmo Sillanpää	Maa- ja metsätalous-yrittäjä	Halsua	2024
Kari Ojala	Maanviljelijä	Kalajoki	2022	Susanna Tuikka	Hallintojohtaja	Lestijärvi	2024
Juhani Pihlajamaa	Työnjohtaja	Nivala	2022				
Matti Pohjanen	Insinööri	Merijärvi	2022				
Marko Puhto	Toimitusjohtaja	Sievi	2022				
Antti Rautiola	Maanviljelijä	Oulainen	2022				
Juha Sivonen	Metsätalallinen	Ylikiminki	2022				
Pentti Vaara	Rakennusinsinööri	Oulu	2022				
Merja Hammar	Tapahtumasihteeri	Raahe	2023				
Kalervo Hihnala	Maanviljelijä	Kalajoki	2023				
Teijo Hilden	Hallituksen puh.joht.	Oulu	2023				
Jari Isotalus	Maaseutuasiamies	Alavieska	2023				
Antti Koistinen	Projektipäällikkö	Utajärvi	2023				
Jukka Koivuola	Maanviljelijä	Kalajoki	2023				
Antti Sahipakka	Maatalousyrittäjä	Perho	2023				
Tuomo Tamminen	Maanviljelijä	Raahe	2023				
Matti Träskelin	Kouluttaja	Oulu	2023				

Hallituksen jäsenet

Nimi	Ammatti	Paikkakunta	Eroavuorossa
Virpi Martikainen	Toimitusjohtaja	Oulu	2022
Kati Peltomaa	Sijoitusjohtaja	Oulu	2022
Juha Aitamurto	Toimitusjohtaja	Oulu	2023
Jussi Patopuro	Toimitusjohtaja	Oulu	2023
Kimmo Hyvärinen	Kaupallinen johtaja	Oulu	2024
Essi Kiuru	Hallintojohtaja	Oulu	2024

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana Timo Nummi, KHT

Yhteystiedot

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö (y-tunnus 2235550-7)

Kirkkokatu 9, 90100 OULU

www.lahitapiola.fi

www.facebook.com/lahitapiolapohjoisensivu

www.instagram.com/lahitapiola_pohjoinen

